

dimarts, 20 de maig de 2008

Una vida autònoma, a prova

Prop de 70 persones amb discapacitat formen part dels tres projectes pilot que avaluen la validesa de l'assistent personal

S. PÉREZ, Barcelona

«Tenir el control de la pròpia vida.» Antonio Centeno, membre del Fòrum per a la Vida Independent, descriu així l'impacte que pot tenir l'assistent personal en el dia a dia d'una persona amb discapacitat. Centeno forma part d'un dels tres projectes pilot que existeixen a Catalunya per avaluar la nova figura que recullen les lleis de la dependència i de serveis socials per afavorir la vida autònoma de les persones amb discapacitats greus. La Generalitat està ultimant el reglament que ha de regular-la. A Catalunya es beneficia de l'experiència 68 persones: 52 a través de la Confederació Ecom, 7 gràcies a la Fundació Autònoma Solidària –els dos dependents d'Acció Social– i 9 que s'inscriuen en un projecte de l'Ajuntament de Barcelona i el mateix Fòrum.

L'assistent personal és la figura que ha de permetre a les persones amb un grau elevat de dependència i, per tant, que requereixin l'ajut d'una tercera persona, fer una vida autònoma. D'acord amb les necessitats de cada usuari, i amb la seva voluntat, l'assistent pot encarregar-se de la seva cura personal, d'acompanyar-lo a la feina, a estudiar, a fer gestions administratives o activitats d'oci. És una de les prestacions que s'inclouen en la cartera de serveis de la Llei de Serveis Socials que ara per ara el govern i les diferents entitats implicades estan definint amb exactitud.

+ Blas Membrives i Charo Calvete, a la seu de l'Associació Catalana d'Esclerosi Múltiple. Foto: GABRIEL MASSANA

L'existència de l'assistent «suposa un canvi de mentalitat: passar de l'assistencialisme a promoure l'autonomia», diu Montse Fernández, del servei d'atenció de la discapacitat de la Universitat Autònoma de Barcelona. Per Centeno significa agafar les regnes de la seva vida:

«Decideixo a qui contracto, qui està al meu costat, què faig i on vaig.» Les tres entitats implicades en els projectes pilots coincideixen a fer una valoració «molt positiva». Isabel Macarulla, treballadora social de la Confederació Ecom, creu que la diferència amb altres serveis com el de teleassistència a domicili és que «el beneficiari és el protagonista absolut» i, per tant, com explica Centeno, «el servei s'adapta a la persona i no al contrari com passa ara». El membre del Fòrum defensa que a nivell econòmic l'assistent no és més car que, per exemple, una residència totalment assistida. Els responsables dels tres projectes esperen que la seva regulació inclogui «el màxim d'hores possible» perquè realment es garanteixi l'autonomia. En els casos de l'Autònoma i la Confederació de mitjana entre 29 i 35 hores setmanals. En el cas del Fòrum, no hi ha límits. Com que són tres projectes pilot que s'acaben al desembre, hi ha la por entre els usuaris que no hi hagi una aposta clara per part del govern i no s'acabin de complir les expectatives generades, ja que totes tres proves han donat bons resultats. La presidenta de la Confederació Ecom, María José Vázquez, explica que «la prestació per assistent personal s'ha d'adequar a les necessitats reals d'atenció de la persona, sense establir cap límit màxim». Des de l'Autònoma s'afegeix que també hauria d'arribar a tot tipus de persones amb discapacitat, no només a les físiques.

«L'ideal és tenir bona relació»

«L'ideal és tenir una bona relació i compenetració amb l'assistent.» Per Blas Membrives, aquesta és la clau perquè «el pacte» que s'estableix entre la persona discapacitada i el seu assistent personal funcioni. Membrives afirma que fa «una vida molt normal» amb el suport de la seva família i de Charo Calvete, la persona que habitualment l'ajuda a aixecar-se del llit i a rentar-se, a més d'acompanyar-lo una part del dia en la tasca que fa com a president de l'Associació Catalana d'Esclerosi Múltiple. «És un projecte favorable. Tindrem un any de bona vida, però amb data de caducitat», hi afegeix. Li agradaria que al gener la figura de l'assistent personal, tal com s'està assajant en la prova pilot, fos una realitat, però, com a persona «realista» que és, no ho acaba de veure clar. Fonamenta el seu discurs en els problemes que tenen algunes persones dependents amb la implantació de la llei de la dependència. Creu que la figura de l'assistent és important perquè dona llibertat i seguretat a la persona discapacitada, ja que «sap que sempre pot comptar amb suport». Ell té la Charo 35 hores setmanals.

Una llei amb mancances

Demà, 21 de maig, farà un any de l'inici del desplegament de la Llei de la dependència a Catalunya. Al llarg dels darrers mesos, entitats i usuaris han anat denunciant els déficits de la nova normativa. «Ens hem tirat a la piscina sense aigua», afirma el director de la Federació catalana Pro Persones amb Discapacitat Intel·lectual (Aps). Explica que la implantació acumula «un retard molt greu» i, com Francesc Pérez, president del Comitè Català de Representants de Persones amb Discapacitat (Cocarmi), creu que no s'han complert les expectatives creades i, per tant, usuaris i entitats estan «decebedes».

María José Vázquez, presidenta de la Confederació Ecom a Catalunya, confia que «en l'àmbit polític es faci una reflexió perquè es cobreixin tots els déficits». Insta l'administració i el Parlament a demanar al govern estatal una revisió de la llei. El sector defensa la necessitat d'aquesta normativa, però, després d'un any d'aplicació, reclama «més transparència, més recursos i informació» perquè es treballa amb col·lectius vulnerables que necessiten suport. Reconeixen que implantar un sistema nou no és fàcil, però volen més compromís.